

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

Entre la boira política, opcions clares

Al Consell General haurien de parlar de futur

Com assenyalen els economistes Olivier Blanchard i Jean Tirole en l'informe que han preparat amb altres col·legues francesos i internacionals, i que van presentar el passat mes de juny al president de la República Francesa, Emmanuel Macron, "tenim poc temps per actuar".

Blanchard i Tirole posen en evidència "el desfasament entre els discursos voluntaristes que van acompanyats de compromisos a llarg termini i les accions polítiques concretes dels actors polítics."

A casa nostra, mentre els responsables del Govern fan discursos d'orientació política i debaten al Consell General una vegada a l'any, adoptant resolucions que mai no compleixen, hi ha quatre grans qüestions, quatre desafiaments pel futur del país, que estan en joc.

El primer és el de la sostenibilitat del sistema de pensions de jubilació de la Seguretat Social. Probablement s'haurà de mantenir l'edat de jubilació als 65 anys, però cal encarar la realitat: la relació entre el nombre d'assegurats cotitzants i el nombre d'inactius jubilats que fonamenta el nostre sistema s'està degradant pel fet de l'envelliment de la població.

El segon desafiament està lligat a l'endeutament públic, que ha augmentat de manera considerable amb la pandèmia. Malgrat que els baixos nivells de la taxa d'interès permetin al Govern relativitzar el problema a curt termini, controlar l'endeutament és una imperiosa neces-

sitat que comportarà arbitratges dolorosos en l'àmbit de les despeses públiques futures.

Caldrà salvar les despeses de futur (medi ambient, digitalització, sanitat i educació) i evitar que les altres augmentin.

El tercer gran desafiament fa referència a la política de lluita contra la desigualtat. Cal esbrinar de quina manera es pot fer acceptar la "taxa carboni" per aquells als quals més castiga, les classes mitjanes i populars.

Com més s'acosta el final del mandat més hom s'adona que tot s'ha endarrerit

S'ha de pensar a donar suport a les persones que reben salaris baixos i pateixen en una societat -la de les dues Andorres- en la qual totes les despeses obligades, de l'energia a l'habitatge passant per l'alimentació, no paren d'augmentar.

Com s'ha de fer això? Augmentant la fiscalitat? No ho penso pas.

Els progressistes pensem que cal atacar les desigualtats a la rel mitjançant l'educació, la formació, la lluita contra les discriminacions i, sobretot, mitjançant la promoció de llocs de treball de bona qualitat.

Són pistes que suggereix, a França, l'informe Blanchard-Tirole.

I el quart gran desafiament és l'embranchament d'Andorra amb

la Unió Europea.

Un desafiament que depèn de la solució que vulguem donar als tres primers.

No es pot tancar un bon acord d'associació amb la Unió Europea si no s'aclareix, primer, el nostre sistema de pensions i la protecció dels assalariats que es troben en situació de desocupació.

Tampoc es pot avançar cap a Europa si no es vol la promoció de llocs de treball de bona qualitat. I finalment, tampoc ens acostarem positivament a Europa si no controlem l'endeutament.

Totes aquestes qüestions seran, que es vulgui o no, el marc del debat de les pròximes eleccions generals.

És ben bé el perfil dels cinc, o més aviat dels deu, pròxims anys que caldria definir després de la sotragada col·lectiva de la pandèmia.

Però caldria que les *ofertes*, és a dir, les propostes polítiques, siguin llegibles, que s'entenguin. Convé que els candidats acceptin de plantejar clarament les opcions i que explicitin el que trien per treure el país del cul-de-sac.

Com més s'acosta el final de la legislatura més hom s'adona que tot s'ha endarrerit: la majoria de Govern en la concreció dels seus compromisos, l'oposició -millor dit, les oposicions- en la reestructuració de les seves forces.

Davant la nitidesa del que està en joc, apareix l'opacitat de l'oferta política. On és l'alternativa?